

Spraakmakende uitspraak Rechtbank Arnhem

Financieel draagkrachtigen in de Wmo

DOOR Ingeborg Lunenburg

Hebben burgers die financieel draagkrachtig zijn recht op een Wmo-voorziening? Ja, moet het antwoord luiden op deze vraag. De Centrale Raad had hier immers vorig jaar het laatste woord over. Gemeenten mogen alleen een eigen bijdrage vragen, onafhankelijk van het inkomen. Het hanteren van inkomensgrenzen leek hiermee definitief van de baan. Of ligt het toch anders?

De Rechtbank Arnhem doet een spraakmakende uitspraak. Waar ging het om in deze zaak?

Een hoogbejaarde alleenstaande mevrouw woont in een wooncomplex. Onder de noemer van woonkosten moet zij maandelijks één rekening betalen voor het wonen en ontvangen van alle hulp en zorg die zij nodig heeft. Verder heeft zij er ook administratief gezien geen omkijken naar. Onder 'woonkosten' valt

echter niet de hulp bij het huishouden. Dat kan eenvoudig worden opgelost door het (laten) doen van een aanvraag bij de gemeente. Zo gezegd gedaan.

De gemeente honoreert de aanvraag niet. Daarvoor worden twee argumenten gebruikt. Als eerste wordt gesteld dat de hulp bij het huishouden algemeen gebruikelijk is gelet op de hoogte van het inkomen en vermogen. De rechtbank veegt dit argument van tafel. De reden daarvan is dat de gemeente met dit

argument namelijk toch - impliciet - een inkomens- en vermogenstoets hanteert bij de beoordeling van het recht op een Wmo-voorziening. En dat was nu juist niet toegestaan. Als tweede argument stelt de gemeente dat mevrouw voldoende zelfredzaam is zoals bedoeld in de Verordening. Het niet kunnen uitvoeren van huishoudelijk werk kan zelf worden opgelost. Namelijk door op eigen kosten huishoudelijke hulp in te schakelen. Verder wordt nog aangevoerd dat mevrouw destijds zelf de bewuste keuze

ANP / Lex van Lieshout

Vanaf deze maand neemt Ingeborg Lunenburg in Sociaal Bestek regelmatig een rechterlijke uitspraak onder de loep. Wat kunnen we ervan leren?

heeft gemaakt om in een wooncomplex te gaan wonen waarvan de woonkosten hoog zijn.

Dit tweede argument snijdt hout bij de rechtbank. Dit lijkt hoopvol voor gemeenten die al langer pleiten om de Wmo - binnen de budgetten - betaalbaar te houden voor burgers. De rechtbank kan het college volgen in het ingenomen standpunt over de zelfredzaamheid van mevrouw. Daarvoor wordt een kijkje genomen in de geschiedenis van de Wmo.

Zelfredzaamheid

Onder zelfredzaamheid wordt het vermogen verstaan om het leven in te richten zonder dat hulp van anderen nodig is. Soms is daar ondersteuning van de gemeente voor nodig. Zelfredzaamheid kan dus ook ruimer worden geïnterpreteerd. De reikwijdte van het begrip zelfredzaamheid is individueel bepaald en afhankelijk van individuele behoeften (TK 2005/06, 30 131, nr. 29, p. 10). De rechtbank (her)formuleert de door de gemeente bedoelde toegangsbevestiging tot de Wmo als volgt. De compensatieplicht komt niet aan bod als blijkt dat

de aanvrager in redelijkheid van hem te vergen mogelijkheden heeft om zelf of in samenwerking met anderen een oplossing voor zijn probleem te realiseren. De rechtbank meent verder dat uit de Kamerstukken kan worden begrepen dat zelfredzaamheid in direct verband staat met de begrippen eigen mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid. Maar wat betekenen de begrippen eigen mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid? Met de Wmo wordt gestimuleerd dat mensen - die dat kunnen - zelf in de eigen sociale omgeving oplossingen bedenken voor problemen die zich voordoen. Een aantal historisch gegroeide vanzelfsprekendheden van het recht op zorg en ondersteuning die vóór de Wmo golden, staan daarom ter discussie. De Wmo doet namelijk een groter beroep op de eigen draagkracht. Gemeenten moeten zorgen voor een goed samenhangend stelsel van ondersteuning voor burgers die niet goed in staat zijn in bepaalde situaties zelf of samen met anderen oplossingen te realiseren (TK 2004/05, 30 131, nr. 3, p. 7).

Hoopvol

Ik ben enigszins hoopvol gestemd dat deze uitspraak positief kan uitpakken voor gemeenten. De rechtbank oordeelt namelijk dat de begrippen zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid mede betrekking kunnen hebben op de inzet van de eigen financiële middelen, mits alle omstandigheden van het geval in aanmerking worden genomen. Uit de uitspraak blijkt echter niet wat de hoogte van het inkomen en vermogen van mevrouw is. Ook blijken geen concrete criteria wanneer iemands eigen financiële mogelijkheden en de eigen verantwoordelijkheid om deze middelen in te zetten leiden tot het zelfredzaam zijn. Het gaat dus om maatwerk. ■

Ingeborg Lunenburg is zelfstandig opleider, auteur en adviseur. www.ingeborglunenburg.nl

Uitspraken

Centrale Raad van Beroep 18 januari 2012, LJN BV1309 Wmo
Rechtbank Arnhem 18 december 2012, LJN BY6939 Wmo

Advertentie

Congres **Integrale Jeugdzorg** Dichtbij de oplossing

20 juni 2013 | Meeting Plaza Maarssen

We kennen de mantra's onderhand. "We moeten maatwerk leveren." "Meer doen met minder, door zogeheten efficiencykortingen." "De eigen kracht gebruiken en dichtbij de kwetsbare groep staan." De vraag is echter nog steeds: hoe doe u dit als gemeenten en jeugdzorgmedewerkers? Hoe breng je dit alles in de praktijk?

Tijdens het congres Integrale Jeugdzorg staan we stil bij de keuzes die u als gemeente en/of jeugdzorgwerker kan maken om een succes te maken van het jeugdzorgbeleid.

Er wordt stil gestaan bij onderwerpen als:

- Leerzame praktijkvoorbeelden
- Het kwetsbare kind centraal: wat kan je verwachten als gemeente?
- Van de provincie naar de gemeente: de transitie in de praktijk
- Over informatiemanagement als de basis voor succes
- Kennis delen en ruimte voor discussie en contact met elkaar.

Schrijf u vandaag nog in voor de 2e editie van dit congres Jeugdzorg en laat u inspireren door vakgenoten en sprekers.

www.reedbusinessevents.nl/jeugdzorg

Initiatiefnemer: **Gemeente.nu** Verbindt gemeentebesturen